

90
86.498

Обязат. энэ

*Анисии
Асламас*

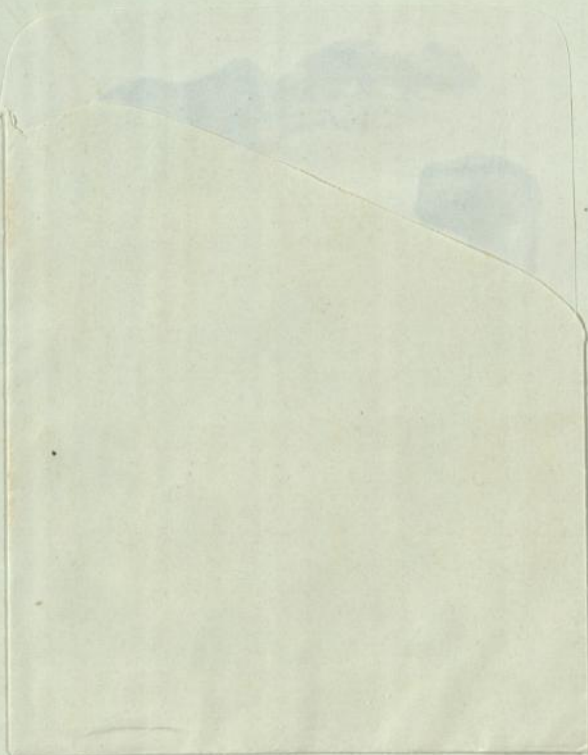
МИР- ПҮРНӘСӘ

Л И С Т О К С Р О К А В О З В Р А Т А

К Н И Г А Д О Л Ж Н А Б Ы Т Ь
В О З В Р А Щ Е Н А Н Е П О З Ж Е
У К А З А Н Н О Г О З Д Е С Ъ С Р О К А

К о л л я ч п р е д в ы д а ч

--	--

78
490

*Анисия
Асламас*

Проверено 10 ФЕВ 2015

МИР- ПҮРНĀСА

ЧАВАШ АССР
КЕНЕКЕ ИЗДАТЕЛЬСТВИ
ШУПАШКАР — 1965

КЕНЕКЕРЕ ПУРРИ

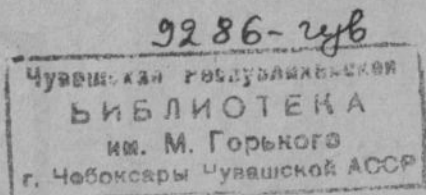
Миршён кәрешекенсен юрри	5
Саванас юрри	6
Хурса кепер	7
Пар ална, Украина пики	8
Атал хумесем	11
Сөрме купас	13
Колхоз ирә	14

ХЕРАРАМСЕН КВАРТЕЧЕСЕМ

Етёрне сачесем	16
Анла Атал хёрринче	17
Шурә-шурә Шупашкар	18
Вёс, вёс, сёршив ачи!	19

«ШУРШАЛ ТАХЛАЧИ» МУЗКОМЕДИРИ ЮРАСЕМ

Туслах юрри	21
Ой, суках пуль телейсём!	22
Кётрём-кётрём, эс килмерён	24
Хёрсен ташши	25
Чупрам тухрам кулё хёррине	26
Эх аван, савни	27
Атьяр-и те выляр-и?	29
Космосри туссен вальсё	30

Асламас
Анисим Васильевич
ЗА МИРНУЮ ЖИЗНЬ
ПЕСНИ

На чувашском языке

Одобрены и рекомендованы к изданию Союзом композиторов Чувашской АССР

Редактор А. Н. Андреев
Технический редактор Г. П. Петров
Художественный редактор Э. М. Юрьев
Корректор И. Р. Остроумов

НТ 01662. Сдано в набор 4-I 1965 г. Подписано к печати 31-V-1965 г. Формат 84×108 1/16. Изд. № 79/65.
Физич. печ. л. 2,0. Усл. печ. л. 3,36. Учетно-изд. л. 3,30. Тираж 1500 экз. Заказ № 23. Цена 17 коп.

Чувашкнигоиздат, Чебоксары, К. Маркса, 36.

Типография № 1 Управления по печати при Совете Министров Чувашской АССР
Чебоксары, Володарского, 5.

А. В. АСЛАМАС

Вәрçа кысçанхи сұлселче чаваш композиторёсен сёмйи чылай йышланчё. Малтанхи тапхярта республикәри ёс сыннисене В. Ходяшев, А. Токарев, Т. Фандеев хайсен пултарулахепа паллаштарчёс. Каярахпа вёсен йышне Ф. Васильев, А. Асламас, А. Петров, М. Алексеев хутшанчёс. Чаваш музыкинче вёсен сасси сұлсерен вайланса пырать.

Анисим Васильевич Асламас — чавашсен талантла музыканчёсенчен пёри. Вәл Етёрне районёнчи Вәрманкас-Асламас ялёнче 1924 сұлти июлён 26-мёшёнче суралнә. Унан пиччёшёсем хут купас калама аста пулнә. Вёсенчен пёчёкчё Анисим та вёреннё: ултә сұлтах вәл хут купас каланә.

Ялти шулта сичё сұл вёренсен, вун виçё сұлхи Анисим Шупашкарти музыка училищине кайса кёрет. Унта вәл 2-мёш курсра вёреннё чухнех юрәсемпе романссем кёвөлеме пуслать. Сапла, Ф. Тютчев поэзийёпе хавхаланса, сәмрәк музыкант «Весенняя гроза» тата «Весенние воды» романссем сырать, С. Алымов сәвви тәрәх «Донцы-молодцы» юрә кёвёлет.

1942—1945 сұлсенче А. Асламас — Совет Сәрён салтакё. Орел патёнчи сапәсусем, Белорусси, Хёвелтухәс Прусси, Польша, Германи — сак сұлпа утнә чаваш музыканчё, вәрçа хирёнчи связист-телефонист. Фронтра, пушә самантсенче, красноармеецсен художествә пултарулахне хастар хутшаннә, полкри салтаксем валли юрәсем сырнә. Вәл таватә медаль илме тивёслё пулнә.

Отечественнәй Аслә вәрçа вёсленсен, А. Асламас Киеври Ленин орденлё консерваторие кёрет. Унта виçё сұл хушши Украинәри паллә композитор Б. Н. Лятошинский профессор класёнче вёренет. Сав сұлсенче вәл фортепьянәпа каламалли сонатә, хёлёхлө инструментсем валли «Квартет», юрәсемпе романссем сырать.

Анчах та фронтри контузи хысçан сәмрәк композиторән сывләхё начарланса пынә. Саванпа та 1948 сұлта А. Асламас Шупашкара таврәнать. Кунта вәл малтан музыка училищипе педагогика институтёнче вёренет, каярахпа Сәмрәксен театрепа Чаваш

академи театрәнче музыка пайән заведующийәнче ёҗлет. Композитор җав вәхәтра пысәк формәллә произведенисем чылай кевелет. Вәл шутра: С. Шавлы сәввисем тәрәх җырна «Ленин» оратори, фортепьянапа оркестр пәрле каламалли концерт, икә пайлә симфониятә, «Җурхи кевесем» симфониллә картина, И. Тукташ сәвви тәрәх «Таван җершыв җинчен кевеленә поэма», юрәсемпе романсем.

1955—1960 җулсенче А. Асламас Мускаври П. И. Чайковский ячәле хисепленекен Ленин орденлә консерваторире композици класәнче вәренет. Совет музыкин паллә деятеләсем — В. Г. Фере, Н. П. Раков, С. С. Богатырев профессорсем унән преподавателәсем пулнә.

Җав тапхәрта композитор уйрәмах әнәҗлә ёҗлет. Сәрме купәспа виолончель тата фортепьяна валли җырна «Вариацисем», хеләхлә инструментсемпе каламалли тәватә пайлә «Квартет», фортепьянапа каламалли «Иккәмеш концерт», С. Шавлы сәввисем тәрәх кевеленә «Кантата», фортепьянапа оркестр пәрле каламалли «Чәваш рапсодийә», «Поэта асанса» ятлә юрәпа симфониллә поэма (сәввисене К. В. Ивановән «Нарспи» поэминчен илнә), П. Осиповән «Айдар» драми тәрәх җырна оперә — җаксем

пурте Мускаври консерваторире вәреннә вәхәтра җуралнә произведенисем. Вәсенче кашнинчех интереслә страницадем, хумхан-таракан самантсем, илемлә кевесем нумай.

Композиторән юлашки вәхәтри сочинийәсенчен Чәваш академи музыкапа драма театрәнче лартнә «Вәҗленеймен кевә» (либретти П. Осиповән) оперәна тата «Шуршәл тәхлаци» (либретти П. Осиповән) музыкаллә комедие паләртмалла. Җав произведенисенчи тәп геройсем — пирән вәхәтри совет җыннисем. Халә А. Асламас хәйән виҗсәмеш оперине җыраты, автор унта чәваш совет поэзийән никәсне хывнә Җсәпәл Мишши поэт сәнарне җутатса параты (либретти Г. Ферепе К. Астровән).

А. Асламасән пысәк формәллә произведенисем кәна мар, юрәсем те чылай. Вәсене хорпа, квартетпа тата пәччен юрлама кевеленә. Юрә жанрәнчи чи лайәх тәсләхсем — «Миршән кәрешекенсен юрри», «Савәнәҗ юрри», «Колхоз җамрәкәсен юрри», «Ас тәватәп», «Етәрне сачәсем», «Космосри туссен вальсә» тата ытти юрәсем. Җак кәнекене кәнә җәнә юрәсем те композитор пултарулахне уҗән паләртаҗсә, чәваш халәхә вәсене хапәлласах йышәнә.

Ю. А. Илюхин,
музыковед.

МИРШӘН КӨРШЕКЕНСЕН ЮРРИ

Савви С. Шавлын

Tempo di marcia

Б.

1 вәр-сә пи- ре хә- рәт- ман, хә- рәт- масть, вай. лә э- пир
вәр- сә- ран ви- лә- ме пур- нәс, чәт- ма пул- тар- масть
ту- лә шә- пу сан, тәш- ман!

Andante e maestoso

Хор

Пә- тәм тән- че ян- ра- тать, кәш- кә- рать
мир пур- нә- сә! Мир пур- нә- сә! Пә- тәм тән-
че кәш- кә- рать, ыл- ха- нәть: Ви- ләм вәр-сә!

Ви- ләм вәр-сә! Мир пур- нә- сә!

Мир пур-нә-са! Мир пур-нә-са!

Вәрҗә пире хәратман, хәратмасть,
Вайлә эфир вәрҗәран.
Виләме пурнәҗ чәтма пултармасть,
Тулә шәпу сан, тәшман!

Хушса юрламалли:

Пётәм тәнче янратать, кәшкәратъ:
Мир пурнәҗа! Мир пурнәҗа!
Пётәм тәнче кәшкәратъ, ылханатъ:
Виләм вәрҗә! Виләм вәрҗә!
Мир пурнәҗа!

2. Мул хуҗсемшән тәван ачине
Амәш вәрҗә парас җук;
Халәх тәхлан сапакан пәшалне
Хәй җинелле йәтас җук.

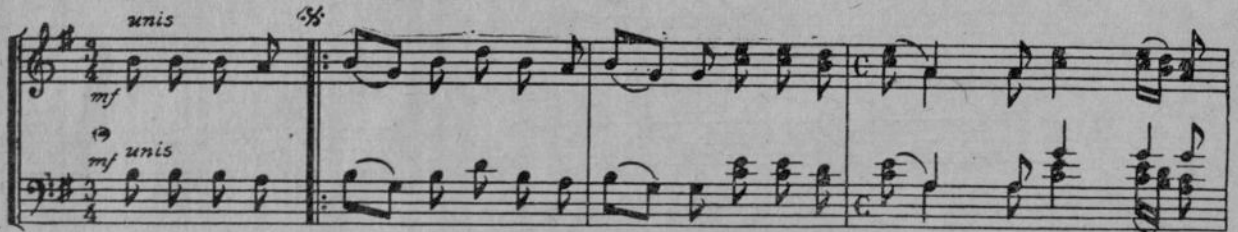
Хушса юрламалли.

3. Ылтән хөвел выляса җөкленет,
Ылтән шевле сапалатъ:
Пирән тәван җәршыв җутә күрет,
Пёр төрөс җул кәтартатъ.
Хушса юрламалли.

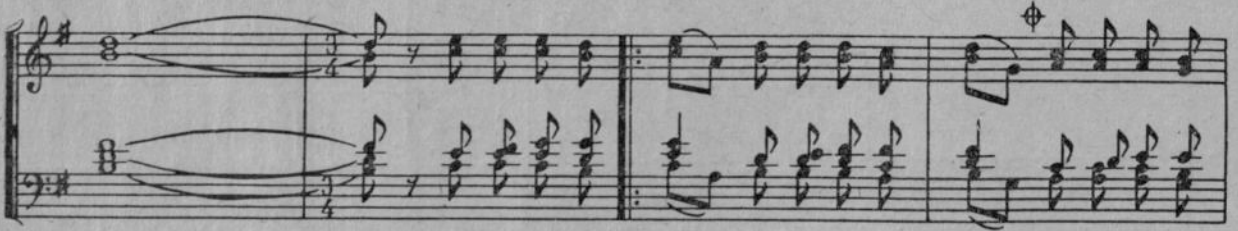
САВАНҖ ЮРРИ

Сәвви В. И. Давыдов-Анатрин

Allegretto

Чө-вөл чө-көс- сем, җө-пөс шәп-чәк-сем, сә-ван-са юр-лаҗ ян-кәр ир-хи-

-не. Хас-тар кач-чә- сем, җам-рәк пи-кө- сем, вас-ка-са у-

-таҗ ту-лә пус-си- не. Хас-тар кач-чә- -не. 2. 3.

Meno mosso

Мух-та-са юр-лар чап-лә ё-мё-ре

1. Чёвёл чёкёсем,
Сепёс шәпчәксем
Саванса юрлаш янкәр ирхине.
Хастар каччәсем,
Ҙамрақ пикесем
Васкаса утаҘ тула пуссине.

} 2 хут

Сутә күлөсем,
Хумлә тинөсем
Чыс-илем күреҘ Совет Ҙершывне.

} 2 хут

2. Ылтән уй-хирсем,
Симёс вәрмансем
Тухайса тәраҘ пирән куҘ умне.

3. Ырә шухәшсем,
Сөнө ёмөтсем
Ялкәшса ҘунаҘ пирән чөрере.
Хаклә тантәшсем,
Сывәх тусәмсем,
Мухтаса юрлар чаплә ёмөре!

} 2 хут

ХУРҘА КӨПӨР

Сәвви С. А. Шавлын

Allegretto

mf

Эс леш ен-че, тә-ван-сәм, эп ку ен-че, а-тя ик-көн
кө-пер-не, ай, хы-ва-ри? И-лем-лө ан-лә А-тәл тәрш-шө-сем.
я-рә-наҘ-сө шу-рә кө-мөл, ай, ху-мө-сем. И-лем-лө ан-лә
А-тәл тәрш-шө-сем. ПуҘ та-яҘ-сө пу-ян кол-хоз, ай, тыр-ри-сем.

2. Көперне те хывар та, ай, хурҘараң,
Карләкне те тытар та, ай, ылтәнран.
Илемлә анлә Атәл тәршшөсем,
ХумханаҘсө сараях та хәмәшөсем.
3. Пирөнөх те, ай, көпер, хурҘа көпер,
Асамат көперө пек, ай, курәнтәр.

Илемлә анлә Атәл тәршшөсем,
Каш-кашлаҘсө хура вәрман тәрәхөсем.
4. Эпирөх те, ай, хывнә хурҘа көпер
Коммунизм көперө, ай, пултәр-и!
Илемлә анлә Атәл тәршшөсем,
ПуҘ таяҘсө пуян колхоз, ай, тыррисем.

ПАР АЛНА, УКРАИНА ПИКИ

(Туслӓх вальсӓ)

Сӓвви Г. А. Ефимовӓн

Tempo di valse

Пӓччен

mf

! Ку- нӓ чӓн та па- ян сар су пек,
ху- рӓн- сен си- вӓт- не си л ту- рать.
Чӓ- кеҫ- сем шыв сий- не ле- кии- пе,
уш- кӓн- уш- кӓн шыв хум кус- та- рать.

Хор

Пар ал- на, У- кра- и- нӓ пи- ки,

ни- хӓ- сӓн эп кур- ман сӓн пек- ки,
mf

А- тӓл- та ки- мӓ- пе я- рӓ-

p

А

-нар. Сѣр син_ че кѣ_ на мар, тѹ_ пе_ ре

ы_ та_ пан_ нѣ_ т_ пир ѣ_ ме_ ре.

I.
II. Шап_ шу_

нѣн тус_ сем_ Ки_ ев_ па Шу_ паш_ кар. 3. Кил_ нѣ

Пар ал_ на, У_ кра_ и_ нѣ пи_ ки,
Пар ал_ на, У_ кра_ и_

ни_ хя_ сан . эп кур- ман сан лек- ки,

mf
-на_ пи_ ки,

mf
А_ та_л_ та ки_ ме_ пе я_ ра_

-нар. Сёр син_ че ка_ на мар, тў_ пе_ ре

Ы_ та_ лан_ на э_ пир ё_ ме_ ре,

f
чан тус_ сем_ Ки_ ев_ па Шу_ паш_

-кар!
-кар!

1. Кунё чан та паян сар су пек,
Хураңсен сивётне сил турать.
Чёкөссем шыв сийне лекнипе,
Ушкән-ушкән шыв хум кустарать.

Хушса юрламалли:

Пар ална, Украиня пики,
Нихаңсан эп курман сан пекки.
Аталта кимёпе яраңар.
Сёр синче кәна мар, түпере
Ыталаннә эпир ёмөре,
Чан туссем — Киевпа Шупашкар.

2. Шап-шурах кунта сёмөрт, палан,
Киевра чечек сурна каштан.
Килти евөр эс пул, ан вәтан,
Эсә — манән, эп — санән таван.

Хушса юрламалли.

3. Килнө эпөр тәнче сөнөтме;
Пирёнте иксёлми вай-хават.
Тыткәнларән эс ман чөреме,
Юрату пачё мәшәр сунат.

Хушса юрламалли.

АТАЛ ХУМЕСЕМ

Савви Г. А. Ефимовән

Andante e maestoso
mf

1. Чун_тан са_ ва_ таң ан_ лә А_ та_
ла, ун шы_вө_ пе эп үс_нө
иү_ хен_ се.
са.вән_па_ лах пүль

ма — нән кә — ма — ла, сәк.лен.те — рес — сә

А — тәл ху — мё — сем. 2. Шу — паш — кар А — тәл ху — мё —

— сем, А — тәл ху — мё — сем. Мух — та — тәп

ас — лә А — тә — ла!

1. Чунтан саватап анлә Атәла,
Ун шывёпе эп үснә чүхенсе,
Саванпалах пуль манән кәмәла
Сәклентереңсә Атәл хумёсем.

2. Шупашкартан инсе-инсе кайсан,
Сап-сут хөвелён шевлипе сиссе,
Чун-чөрене вай-хал парса, ялан
Вылясә ирәк Атәл хумёсем.

3. Хөвел анса ларсан, сыр хөррине
Тухасә капәр тумлә пикесем,
Кунта куратап хамән савнине,
Савма хушаңсә Атәл хумёсем.

4. Мухтатап эпә Аслә Атәла,
Ун сийәнче үсеңсә халь ГЭСсем:
Сөршывәма патвар хәватпала
Сугатәс тәван Атәл хумёсем.

СЁРМЕ КУПАС

Савви В. Я. Урдашын

еряпен

Solo *mf*

Закр ртом

Закр ртом

А_як_

-ран ку_рә_нать шу_рә шу_пәр, шу_рә шу_пәр ур_тать ул_му_с_

-си. юр_ла_сам, ка_ла_сам, сёр_ме ку_пәс, э_сё

ман чун сав_ни, чун ус_си. # юр_ла_сам, ка_ла_сам, сёр_ме

Закр ртом

mf

Хутламалли

ку_пәс, э_сё ман чун сав_ни чун ус_си 2. Ирт_нё

Вёсле мелли

чун ус-си. Э-сё

юр-ла сам, ка-лаç сам, сёр-ме ку-пәс.

ман чун сав-ни чун ус-си А...

Закр ртом

Закр ртом А... А...

1. Аякран курәнанть шурә шупәр,
Шурә шупәр уртать улмуçси.
Юрласам, калаçсам, сёрме купәс,
Эсё ман чун савни, чун усси. } 2 хут
2. Иртнё сул пёр хёрпе сәмах хушрәм
Ҙеçкери улмуçси патёнче.
Шәрса пек туратти ярәм-ярәм
Чуп тусаччё савни питёнчен. } 2 хут
3. Улмуçси ёрчетме вәл килсеччё
Колхоза сывәхри хуларан.

4. Мёншёнех улмуçси чечек сарнә,
Мёншёнех сёçкисем хитре-ши?
Тен, әна хай сәнне савни панә,
Тен, вәл хай ун сәнне илнё-ши? } 2 хут
5. Аякран курәнанть шурә шупәр,
Шурә шупәр уртать улмуçси.
Юрласам, калаçсам, сёрме купәс,
Эсё ман чун савни, чун усси. } 2 хут

КОЛХОЗ ИРЁ

Савви М. А. Волковән

Andante

mf

Вә-шәп- вә- шәп вёрет сип ир кү- пём, ка- ма үр- лә па- лан үр- тә-

- чатъ А- вә- татъ- сөе ку- жук и- лёр- түп- пён, сас си. пе- чё- ре- не а- шә-

Йә_ләм_ран сар хә_вел аш_шән кул_чә, Ё_с_лө..

-татъ.

Сар хә_ вел аш_шән кул_чә,

Йә_ләм_ран сар хә_ вел,

ха_ ләх вас_каты уй_хи_ ре.

ха_ ләх вас_каты.

ай_ шән кул_чә. Вә_се_ не пу_с тай_са ы_рә

сун_чә,

сун_ чә, у_ кәл_ ча у_ мән_ че шур си_

1. 2. 1. 2.

-рень. -рень.

1. Вәшәл-вәшәл вәрет сәл ир күлөм,
Кәсма урлә палан уртәнатъ.
Авәтатъ-сәке кукук илөртүллөн,
Сәссипе чөрене ашәтатъ.
2. Йәләмран сар хәвел ашшән кулчә,
Ёслө халәх васкаты уй-хире.
Вөсене пу_с тайса ы_рә сунчә
Укәлча умәнчи шур сирень.

3. Ешнере шәпчәксем вәрансәссән
Уләхра ёс юрри сәкленет.
Сар хөрсен юррине кәссән-кәссән
Усә сәл ман пата ситерет.
4. Ялтәрса вәй вылян ирхи сывләм
Сәклентерчә сүнми ёмөте.
Эп сана юрататәп, сөршывәм
Чи таса юрату хөмөпе.

ЕҖӘРНӘ САЧӘСЕМ

(Хәрарәмсен квартечё)

Сәвви С. П. Юшкован

Allegretto

mf Хол.ля.ра,ра.ля,ро.ля.ля.ра,
mf ля.ра.ля.ра,
Ро.ля.ра,ра.ля,ро.ля.ля.ра Хол.ля.ра,ра.ля,ро.ля.ля.ра
ля.ра.ля.ра, ля.ра.ля.ра
Шу.ра-шу.ра.шу.пәр.тә.хә. на.с.сә.сүр.кун. не Е.тер.не.са.че.
Ро.ля.ра,ра.ля.ра.ра. ля
-сем. Сә.с.ки. сем.пек.хит.ре.ку.ра. на.с.сә.шә.вар.ма.ки.ле. кен.хә.ре.
ля.ра.ля.ра. ро.ля
Хол.ля.ра,ра.ля,ро.ля. Ро.ля.ра,ро.ля.ля.ра.ля.ра
-сем. Сә.с.ки. -сем. Вёсламелли
ро.ля.ля.ра
Хол.ля.ра,ра.ля,ро.ля. Хол.ля.ра,ра.ля,ля.ра.ля.ра. Хол.ля.ра,ра.ля,ля.ра.ля.ра. ля.ра.ля.ра.

Хол.ля.ра,рал.ля, рол.ля. Рол.ля.ра,рал.ля, рол.ля Хол.ля.ра,рал.ля, рол.ля. Рол.ля.ра,рал.ля рол.ля.

-ля. ля.ра ля.ра ля.ра.ля.ра

1. Шурă-шурă шупăр тăхăнаççĕ
 Суркунне Етĕрне сачĕсем.
 Çеçкисем пек хитре курăнаççĕ
 Шăварма килекен хĕрĕсем. } 2 хут
2. Кайăксен юррипе янăраççĕ
 Çу қасах Етĕрне сачĕсем.

- Шăпчăкран кая мар шăранаççĕ
 Еç çинчи хĕрĕсен сассисем. } 2 хут
3. Улмипе-çырлипе мухтанаççĕ
 Кĕр енне Етĕрне сачĕсем.
 Пиçекен çырла пек курăнаççĕ
 Улмасем пухакан хĕрĕсем. } 2 хут

АНЛĂ АТАЛ ХĔРРИНЧЕ

(Хĕрарăмсен кватречĕ)

Сăвви Г. Д. Харламповĕн

Allegretto

1 Сыв-лăх сун-ма сăр уй-рăл-тăн, ту-сам, ун чух эс ман-У-рăх-хи-не эс тел пул-тăн, вăл чи-пер те-рĕн сан-ран.

-ран. У-рăх-ран. Ан-лă А-тăл хĕр-рин-че.

2. Ан-чăх

2. А. Асламас.

Чувашский Республиканский
 БИБЛИОТЕКА
 им. М. Горького
 г. Чебоксары Чувашской АССР

9286-24

1. Сывләх сунмасәр уйрәлтән,
Тусәм, ун чух эс манран,
Урәххине эс тәл пултән,
Вәл чипер, терән, санран. } 2 хут
2. Анчах юрату пулман-мән
Чиперрин чун-чәринче.
Акә халь пәччен сүретән
Анлә Атәл хәрринче. 2 хут

3. Эп пәләп, эс кулянатән,
Ман сінчен аса илсе.
Каңару ыйтма шутлатән
Анлә Атәл хәрринче. } 2 хут
4. Эп пәлетәп, ёненетәп:
Тәл пулатпәр ирхине.
Сана әпә кәтсе иләп
Каллех Атәл хәрринче. } 2 хут

ШУРӘ-ШУРӘ ШУПАШКАР

(Хәрарәмсен квартечә)

Сәвви П. П. Хусанкайән

Allegretto

1 Шу-рә шу- рә Шу-паш- кар, шут-ла- манч- чә ки-лес-
-се А- ах, ап-ла мар, кәт-рәм А-тәл-ти-нә- се. Кәт-рә
А-тәл ти-нә- се, ти-нә- се.
2. Сү-лө,
-ман.

1. Шурә-шурә Шупашкар,
Шутламанччә килессе.
А-ах, апла мар,
Кәтрәм Атәл-тинәсе,
Кәтрәм Атәл-тинәсе, тинәсе.
2. Сүллә, сүллә Шупашкар,
Сәлөк үкрә пуң сінчен.
А-ах, апла мар,

Пуңа тайрәм чәререн,
Пуңа тайрәм чәререн, чәререн.

3. Аслә, аслә Шупашкар,
Асәнмашкән та хайман.
А-ах, апла мар,
Асәмран та вәл кайман,
Асәмран та вәл кайман, ай, кайман.

ВЕС, ВЕС, СЕРШЫВ АЧИ!

(Хёрарймсен квартечё)

Савви Уйяп Мишшин

Майёпен

SI *mf* *sf*
Вес, вес, кук - кук!

SII Закр. ртом *geiss* *p*
Вес, вес, кук-кук!

AT II *p* Закр. ртом *geiss* *mf*
Вес, вес, кук-

те_се юр_лять ча_ваш, ху_ра вар_ман хёр_не_й, си_тич_чен. Па_

юр_лять ча_ваш, ху_ра вар_ман. Па_

ан ку ю_ра пи_рен_шён_йа, ваш юл_к_с_ра_к_ос_мос

пат_та_рё син_чен!
Вес, вес!
Вес, вес!

Вёс! сўл-тен сў- ле те ин-сет-рен-ин-се!
хя-юл-ля пат-тәр Андри- ян,

Чун са-вә-нать, чун са-вә- нать! Чә-ваш сас- си па- ян, ян-ян ка-

-ять тән-че ус- лә-хән- че 2. Тў- пи те 3. Вёс, вёс, кук- -чә.
Вёс, вёс, кук- кук!

Вёс, вёс, кук-кук! Вёс, вёс, кук-кук!

1. «Вёс, вёс, куккук!— тесе юрлать чаваш,—
Хура вәрман хёрне, ай, ситиччен».
Паян ку юрә пирёншён йаваш,
Юх, юрә, космос паттәрё сннчен!
2. Вёс, вёс хяюлла, паттәр Андриян,
Сўлтен сўле те инсетрен инсе!
Чун савәнать! Чаваш сасси паян
Ян-ян каять тәнче усләхәнче.

3. Тўпи те сук тәнчен, сук ун маччи,
Сәмах-юмах кәна пырать сәпла.
Вёс, вёс, сёршыыв ачи, чаваш каччи!
Сан сәлтәрсем патне сұл усмалла.

Вёс, вёс, куккук! Вёс, вёс, куккук!

ТУСЛАХ ЮРРИ

(«Шуриһәл тәхләчи» музкомедирен)

Сәвви В. И. Давыдов-Анатрин

Andante e maestoso

1. Мир_ лә пур_ нәс ас_ пә сәр_ шыв_ ра, кул_ лән_

- кун хә_ ват_ лән сәк_ лә_ нәт_ У_ сә сыв_ ләш пә_ тәм тав_ ра_

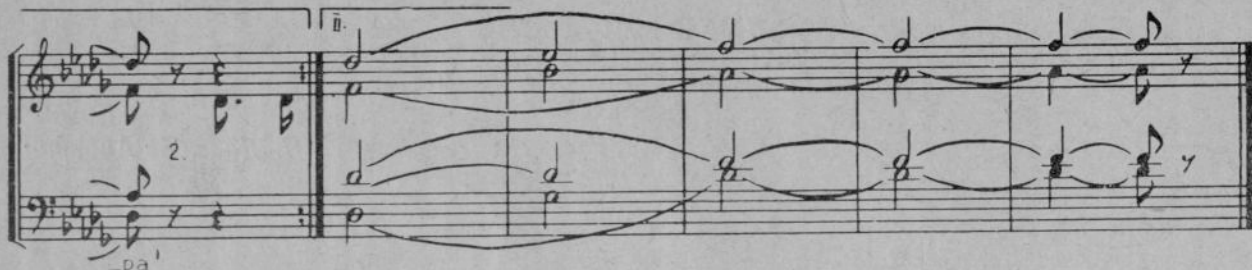
- ра, тус_ тә_ ван_ ләх сә_ нә вәй и_ лет.

Эх, и_

_ ләм_ лә сав_ нә уй_ хир_ сем, са_ рәл_ са выр_

_ таҫ_ сә са_ ран_ сем. Каш_ ла_ са ла_ раҫ_ сә вәр_ ман_

_ сем, ёс_ пә_ лә мух_ тав_ лә сәм_ рәк_ сем!

1. Мирлэ пурнаҗ аслә җәршывра
Куллен-кун хәватлән җәкленет.
Уҗә, ыра сывлаш таврара,
Кунта тус-таванләх вай илет.

Эх, илемлэ савнә уй-хирсем,
Сарәлса ыртаҗсә җарансем.
Кашласа лараҗсә вәрмансем.
Еҗпеле мухтавлә җамрәксем!

2. Паттәр пуләр, җамрәк тантәшсем,
Җутә әмәт, ялкәш җәрере.
Юхчәр савәк хұхәм юрәсем,
Пирән тусләх пытәр әмәре.

Юхтәр юрә, кайтәр таврана,
Пурнаҗ ыра пирән җәршывра.
Паттәр-улап халәх, тав сана,
Җәклен әсә аслә тусләхра!

ОЙ, ҖУКАХ ПУЛЬ ТЕЛЕЙЕМ

(«Шуршәл тәхлаци» музкомедирен)

Сәвви В. И. Давыдов-Анатрин

Andante

Музыкальное произведение для фортепиано (Ф-но), состоящее из трех систем. Первая и вторая системы являются инструментальными вступлениями. Третья система содержит вокальную партию с текстом на татарском языке. Музыкальное сопровождение начинается с динамического обозначения *mf* (mezzo-forte) и заканчивается *p* (piano). В начале вокальной партии и в последующих тактах музыкальное сопровождение имеет динамическое обозначение *p*. В конце вокальной партии музыкальное сопровождение имеет динамическое обозначение *mf*. В начале вокальной партии и в последующих тактах музыкальное сопровождение имеет динамическое обозначение *p*. В конце вокальной партии музыкальное сопровождение имеет динамическое обозначение *mf*.

1 Ой, ман чу-нәм ы-ра- тать, җә-рем су-ләм-па су- нать.

Кёт-нё ё-мёт пут-лан-чэ, сав-на хё-рём су-хал-чэ. Кёт-нё

ё-мёт пут-лан-чэ, сав-на хё-рём су-хал-чэ. 2.Ю-

I.

II.

-сём. Ах!

poco accele

poco accele

mf

Red.

*

1. Ой, ман чунәм ыратать,
Чёрем сұлампә сунать.
Кётнё ёмёт путланчэ,
Савна хёрём сұхалчэ.

} 2 хут

2. Юри килтём эп кунта,
Савна тусәм, эс аста?

Куşam умне тухсамччэ,
Ху сассуна парсамччэ.

} 2 хут

3. Сук, тусәмşam сас памасть,
Пәхса әшшән йәпатмасть.
Ах, сунать-ске чёремсём,
Ой, сұках пуль телейём.

} 2 хут

КЭТРЁМ-КЭТРЁМ, ЭС КИЛМЕРЁН

(«Шуршай тэхлэчи» музкомедирен)

Сэвви В. И. Давыдов-Анатрин

Andante

1 Кёт- рём - кёт- рём, эс кил- ме- рен (а)ста- ши

чу- ням-сам, сүү- рен? Е сил- лентэн, е тир- ке- рэн,

е йалт ман-тан ман шин- чен -не.

1. Кётрём-кётрём, эс килмерён,
Аста-ши, чунямсам, сүүрен?
Е силлентэн, е тиркерён,
Е йалт мантан ман шинчен?
2. Кунён-сёрён шухашлатай:
Эс тухмастан асамран.

3. Пурнац сук-мён чун савнисёр,
Йывар самрак чёрене.
Кётёп элэ куш илмесёр,
Тухчэ, тусам, куш умне.

ХЁРСЕН ТАШШИ

(«Шуршайл тӕхлаци» музкомедирен)

Сӕвви В. И. Давыдов-Анатри

Allegro molto

1. Сар ка-йӕк-сем, шӕп-чӕк-сем, и-лем кӕ-рӕр тӕн-че-не.
 Юр-лӕр-таш-лӕр, тан-тӕш-сем те, сыв-лӕх пу-ра пур чух-не.
 И-да-ля, ха-ли-ля, и-да-ля, ха-ли-ля,
 юр-лӕр таш-лӕр сӕм-рӕк-сем те сыв-лӕх пу-ра пур чух-не.

1. Сар кайӕксем, шӕпчӕксем,
 Илем кӕрӕр тӕнчене,
 Юрлӕр, ташлӕр, тантӕшсем те,
 Сывлӕх пуӕра пур чухне.

И-да-ля, ха-ли-ля,
 И-да-ля, ха-ли-ля,

Юрлӕр, ташлӕр, сӕмрӕксем те,
 Сывлӕх пуӕра пур чухне.

2. Сӕрлӕ урай, ай, авӕнать,
 Эпир ташша тытӕнсан,
 Сӕмрӕк чунӕм, ай, савӕнать,
 Тусӕм, сана тӕл пулсан.

И-да-ля, ха-ли-ля,
 И-да-ля, ха-ли-ля,

Сӕмрӕк чунӕм, ай, савӕнать,
 Тусӕм, сана тӕл пулсан.

3. Еӕре кайри пулас мар та
 Пуӕа сӕуле йӕтас мар.
 Каччӕ савтӕр савнине те,
 Хӕр юраттӕр каччине.

И-да-ля, ха-ли-ля,
 И-да-ля, ха-ли-ля.

Каччӕ савтӕр савнине те,
 Хӕр юраттӕр каччине.

ЧУПРАМ ТУХРАМ КУЛЕ ХЕРРИНЕ
(«Шурийл тэхлаци» музкомедирен)

Сэвви В. И. Давыдов-Анатрик

Andante

The musical score is written for voice and piano. It consists of three systems of staves. The first system includes a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The third system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment, ending with a *Ped* (pedal) marking. The score includes various musical notations such as dynamics (*mf*, *p*), articulation (*acc*), and performance instructions like *Ped*.

Чуп- рām, тух-рām э- пē кӯ- лē хēr-ри- не,
сам- рāk сā-нām ук-рē шыв си- не. Су- лām хь-п-рē ма-нāн
сам-рāk чē-ре-не, эп су-хат-рām, ах, су-хāt-рām, чу-нām сав-ни- не.
Э- пē сун-ни- не?

mf
p
mf
Ped

1. Чупра́м тухра́м э́лэ кў́лэ хёррине,
 Ҷамра́к санам ў́крэ шыв Ҷине.
 Ҷула́м хыпрэ манан Ҷамра́к Ҷере́не,
 Э́п Ҷухатра́м, ай, Ҷухатра́м чунам савнине.

Тусам, кунён-Ҷерён саншан Ҷуннипе
 Кана́Ҷ пе́трэ, кана́Ҷ пе́трэ, чунам
 хурланать.

2. Садра ва́штёр-ва́штёр Ҷилэ ве́рнипе
 Шура́ Ҷе́ме́рт ла́пкан хумханать.

3. Сара́ Ҷута́ уйа́х Ҷу́ллэ ту́пере,
 Курта́м: ке́че пе́ле́г хушшине.
 Хама́н савна́ тусам чунам-Ҷере́ре,
 Ва́л туя́ть-ши, ах, туя́ть-ши э́лэ Ҷуннипе?

ЭХ, АВАН, САВНИ...

(«Шуршя́л та́хлаци» музкомедирен)

Савви В. И. Давыдов-Анатрин

Andante

mf *rit*

Кан-та́р- тан ве-рет а́-ша́ Ҷил хул-лен, хум-ха-

-на́ть Ҷап-лах

пах-ча- ри си-рень.

Эх, а- ван сав-ни

ик-кён

те́л пул-сан

ю-ра- ту Ҷин-чен а́ш-шан ка-лас- сан.

Сара́ хе-

-вел п_а-х_ать, е-ше-рет са-ран, а-ва-
tr *tr* *tr*

тать кук-кук: я-на-рать в_ар-ман. Эх, а-ван сав-ни, са-на ал пар-сан, ик к_а-
tr *tr* *tr* *tr* *tr*

mf

I. -вак ку-гу ман си-не п_ах-сан. *unis.* II. в_л-тар-не чун-тан *ten.* ю-ра-
tr *tr* *tr* *tr* *tr*

-тан пул-сан. *a tempo*
a tempo
Red.

1. Тёл пуласчѐ ман, савниѐм, сана,
Темшѐн-ѐке пѐччен пит кичем чуна.
Хѐрѐмѐм, тухсам хамѐр кил умне,
Укѐлча патне, сад пахчи ѐмне.

Кѐнтѐртан вѐрет ѐшѐ ҫил хуллен,
Хумханатъ ҫаплах пахчари сирень.
Эх, аван, савни, иккѐн тѐл пулсан,
Юрату ҫинчен ѐшшѐн калаҫсан.

2. Сар хѐвел пѐхатъ, ешерет ҫаран,
Авѐтатъ куккук, янѐратъ вѐрман.
Эх, аван, савни, сана ал парсан,
Ик кѐвак куҫу ман ҫине пѐхсан.

Ытарма та ҫук сенкер ҫут ире,
Пахчари сирень пуҫ таять пире.
Эх, аван, савни, телее тупсан,
Пѐр-пѐрне чунтан юратан пулсан.

АТЬАР-И ТЕ ВЫЛЯР-И?

(«Шуршӑл тӑхлаци» музкомедирен)

Сӑвви халӑхӑн

Allegretto

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is 2/4. The music is marked 'Allegretto'. The first measure of the upper staff has a dynamic marking 'p' and a fermata. The piece begins with a series of eighth-note chords in both hands.

Ма_ я_ юк! А_тьѐр- и те, вы_ляр-и те, вы_ляр- и те, ку_лар-и? Вы_ля_ка-на, ку_ла_ка_на ки_лех
-и те, вы_ляр-и те, вы_ляр- и те, ку_лар-и? Вѐ_йѐ- ку_лѐ пѐ_са_ка_на ка_ях

The second system of the musical score continues from the first. It features two staves in treble and bass clefs. The music includes first and second endings, indicated by 'I.' and 'II.' above the staves. There are dynamic markings 'p' and 'f' throughout. The melody in the upper staff has some rests and is punctuated by 'blx!' markings.

кун_та ти_яр-и? А_тьѐр кун_тан ти_яр-и? А_ я_ юк! Ма_ я_ юк! Вы_ ляр-и те, ку-

The third system of the musical score concludes the piece. It consists of two staves in treble and bass clefs. Like the previous systems, it includes first and second endings. The music features various rhythmic patterns and dynamics, ending with a fermata in the final measure of the upper staff.

_лар-и? Вѐ_йѐ-ку_лѐ пѐ_са_ка_на ка_ях кун_тан ти_яр-и? blx! та_пѐ_чѐ-ѐке! blx!

1. Атьяр-и те, выляр-и те?
 Выляр-и те кулар-и?
 Вылякана, кулакана
 Килех кунта тияр-и?

Аяюк! Маяюк!
 Выляр-и те кулар-и?
 Вайя-кулә пәсакана
 Каях кунтан тияр-и?

3. Эпир капла марччә-ске те,
 Эпир капла марччә-ске;
 Ушкәнпала пәрле пулсан,
 Көрлеттерекенччә-ске!

Атьяр-и те, выляр-и те?
 Выляр-и те, кулар-и?
 Вайя-кулә пәсакана
 Каях кунтан тияр-и?

2. Тапәрах та, сикәрех те
 Сентәрене тивтәрех!
 Тайнә сәре тайәлтәр та,
 Сикнә сәре сирәлтәр!

Аяюк! Маяюк!
 Эпир капла марччә-ске;
 Ушкәнпала пәрле пулсан,
 Көрлеттерекенччә-ске.

КОСМОСРИ ТУССЕН ВАЛЬСЕ

Сәвви Уйән Мишин

Вальс майлә

mf

1. Вёс_ рё Шур_ шәл кач_ чи
 сүт тән_ чә ус_ ләх_ не. сүт тән_
 чә ус ләх_ не вёс_ рё Ү_ зень кач_ чи.
 Тә_ ван_ лан_ чә тў_ пе А_ тәл
 ы_ вә_ пә_ пе, Дне_пр ы_ вә_ лә_ пе тә_ ван_
 Хор
 лан чә тў_ г. Кос_ мос_ ра сән_ те_

-рү!

Сәр- шыв. ра ёс - хә - рү.

Сәр- шыв - ра ёс - хә - рү,

кос - мос -

ра сән - те - рү!

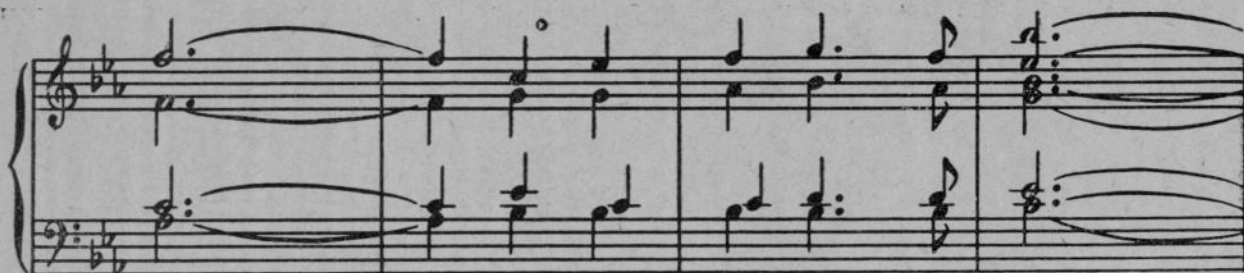
2. Ук ра - // - рү!

Пи - рён сул хыв - мал - ла,

ком - му -

-ни - зә - мал - ла!

Сән - тер - се ут - мал -

—ла ли— рён шав ма— лал— ла!

1. Вёсрѣ Шуршӑл каччи
Сут тѣнче урӑхне.
Сут тѣнче урӑхне
Вёсрѣ Узень каччи.
Тӑванланчѣ тӑпе
Атӑл ывӑлѣпе,
Днепр ывӑлѣпе
Тӑванланчѣ тӑпе.

Хушса юрламалли:

Космосра сѣнтерӑ!
Сѣршывра ёс херӑ.
Сѣршывра ёс херӑ,
Космосра сѣнтерӑ!

2. Украинец, чӑваш —
Тӑпере икѣ яш.
Пѣр тӑван икѣ яш—
Украинец, чӑваш.

Павлопа Андриян
Паттӑр пулчѣс паян.
Чи мухтавлӑ паян
Павлопа Андриян!

Хушса юрламалли.

3. Вёсрѣ Шуршӑл каччи
Сут тѣнче урӑхне.
Сут тѣнче урӑхне
Вёсрѣ Узень каччи.
Тӑванланчѣ тӑпе
Атӑл ывӑлѣпе,
Днепр ывӑлѣпе
Тӑванланчѣ тӑпе.

Вёслемелли:

Пирѣн сӑл хывмалла
Коммунизмалла!
Сѣнтерсе утмалла
Пирѣн шав малалла!

Цена 17 коп.

ЧАВАШИЗДАТ
1965

